

Kmetijske in rokodélske novice.

Na svitlobo dane od c. k. kmetijske družbe.

Tečaj III.

V srédo 7. Velkitravna. 1845.

List 19.

Vodnikovi napis sa mésez Velkitraven.

Natura jeséni pretrudna saspi,
Sató se pomladi vesela sbudi.

Pesem deklice, ki je v šolo hodila.

Sim v šolo hodila,
Se učila terdó,
Kar znam, bi ne dala
Za svitlo zlató.
Kaj tekne lepota,
Denarji, blagó,
Če v serci in glávi,
Pa prazno bi blo!

V praznik vesélo
Mi mimo čas gré;
Če pasem, znam brati,
Kaj lep'ga za sé.
Po zimi brezdelnim
Čas dolgo terpi,
Jez berem ali pojem,
Mi naglo beží.

Ko bi oboléla,
Tolaž že imam:
Sercé bo vesélo,
Kér brati kaj znam!
Enac'ga veselja
En drug' ne pozná,
Ki v šolo ni hodil,
Ki brati ne zná.

On iše za dnarje,
Vesélja za sé,
Si zdravje poškodje,
Si spači sercé.
Sim v šolo hodila,
Se učila terdó,
Kar znam bi ne dala,
Za svitlo zlató!

V. Stanig.

Kakó se dajo pušave v bolji stan pripraviti?

(Iz Dunajskiga časopisa.)

Če se človek okrog po dejeli ozrè, zagleda golih in nerodovitnih pušav dovelj, kjer ne raste ne trava ne germovje, kjer se nič druziga ne najde, ko pesek in mertvica, koder divji vetrovi svojo prešernost vganjajo, in vsako rastljino že v kalu zadušé in do dobriga pokončajo.

Priden in umen kmetovavec bo sam pri sebi mislil, ali bi ne bilo moč takih pušav zboljšati, in jih v bolji stan pripraviti? de bi mu zboljšane sčasama raznih pridelkov in veliko dobička donesle. Ja, ljubi moj kmetovavec, mogoče je, mogoče!

Takó vidimo na Francozkim, Nemškim, Oger-skim *) in v več drugih krajih cele daljave, ktere so pridne roké iz pustih pušav v lepe gozdé, dobre njive in rodovitne senožeti preobernile. De se pa do zdaj še tacih lepih in koristnih izgledov le posameznim vidi, so razni vzroki tega krivi; pervič se sploh po kmetih dobre in koristne poprave lahko

ne zvedó; drugič se kmetje ne zjedinijo in združeni takiga dela ne poprimejo; tretjič pa, kér take poprave veliko dela in truda potrebujejo, in koj pervo leto dobička na cente ne donesó. Sej je bilo tavžent let takó, nej pa še zdaj ostane: to je navadni žalostni izgovor.

Pušave, kakor smo že précej v začetku rekli, so več ali manj pešene in suhe planjave, po katerih od vših strani vetrovi razgrajajo, in vso rast zatirajo, bi se nar hitreji zboljšati dale, če bi se nar pred poskerbelo, v takih krajin sapam in vetrovam v okom priti, de bi jih pervič ti takó naglo ne súšili, in de bi drugič vsake pesti dobre zemlje, ki se je na tacih pušavah komej naredila, preč ne popiháli.

K tem pomaga po dolgih skušnjah nar bolj zasajeno drevje in germovje, de ne morejo vetrovi z vso svojo močjo razgrajati in bučati, temuč se sčasama zmanjšajo in podhinejo; kmalo bo okoli tacih pušav tudi zrak drugačni postal, bo bolj vlažen in rodoviten. Drevje bo vlažnost in mokroto na se potegovalo in dalje časa prideržovalo, od ktere bodo začéle koreninice trav in zeliš po celi pušavi okrepčevati se, čversteji rasti in dobrih rastljin za pašo govedam in drugim živalim obrodovati.

Če ni zgorna perst taciga zemljiša preslab,

*) V Mezehögyezu, velkim ces. kobilstvu na Ogerskim je okoli 700 oralov samó z akacijami nasajenih. Misí in zajci so malim drevesčikam sicer zlo nadlegovali, vendar jih veliko tavžent dreves sedaj prav čversto raste.